

Galēnu muiža un parks

Vidsmuižas apbūve ir viena no plašākajām Latgalē. Kungu māja celta grāfu Borhu dzimtai. Saimniecības ēkas, līdzās baznīca. Kungu mājai piegulošais parks sākts veidot 18. gs. vidū franču stilā ar centrālo dīķi un dārzu ap to.

Galēnu muižas kungu mājas priekšā atrodas regulāra plānojuma parks, ierīkots franču dārzu stilā grāfa Mihaila Borha laikā (1751.-1811.). Pa perimetru parku ietver koku alejas un rindas, bet tā vidusdaļā sausi grāvji imitē bastiona nocietinājumus. Parkā aug 14 eksotisku koku un krūmu sugas. Šis parks ir aizsargājams valsts nozīmes dabas objekts, kura platība - 5,9 ha. Teritorija tiek pastāvīgi kopta, atjaunoti stādījumi. 2000.g. atjaunota ozolu aleja - iestādīti 40 koki, pasūtīts parka rekonstrukcijas projekts LLU Lauku inženieru fakultātes studentiem kā diplomdarba temats. Bijušā muižas parka centrālajā laukumā ik gadu notiek dažādi pasākumi, tiek organizētas Līgo svētku svinības. Katru gadu aprīlī un maijā notiek parka uzkopšanas talkas.

13.gs. zemes uz D no Lubānas ezera, t.sk. arī Galēnu apkārtnē ietilpa Jersikas karaļvalsts sastāvā. 14.gs.sāk. Galēni piederēja fon Eizenhauzenu dzimtai. No 1450.g. muiža bija fon Tīzenhauzenu lēņu īpašums. 1472.-1483.g. par Livonijas ordeņa mestru kļuva Bernds fon Borhs, kurš 1483.g. Tīzenhauzenu īpašumus izlēņoja savam radniekam Simonam Borham, par ko Tīzenhauzeni iesūdzēja B. Borhu tiesā. Sakarā ar šo un vēl citām patvaļībām B. Borhu atcēla no ordeņa mestra amata. 1561.g. Tīzenhauzenu īpašumi jau likumīgā kārtā tika nodoti grāfam Fabianam fon Borham. Galēni Borhu īpašumā atradās līdz 19.gs.v., muižas pēdējā īpašniece no 1893.g. līdz muižu nacionalizācijai 1920.g. bija Anna fon Engelharte.

Muižas kungu māja, iespējams, celta jau 18.gs. un vēlāk vairākkārtīgi pārbūvēta. Pašreizējais mezonīns un jumta logi izbūvēti 19. gs. 2. pusē.

Muižas kompleksā ir plaša saimniecības ēku apbūve - dzīvojamās ēkas, kūtis, staļļi, kalpu māja, klētis, sarga mājiņas. Tās grupējas ap saimniecības pagalmu, uz kuru veda vārti mūra stabos. Vecākā un tipoloģiski interesantākā ir mūra klētis ar stūra kontraforsiem un mansarda jumtu, kas celta 18. gs. 2. pusē. Vēlāk modernizēts, ierīkoti zivju dīķi, augļu dārzs. Plānots veikt rekonstrukciju, lai iekārtotu viesnīcu, amatnieku centru, audzētu zirgus, izveidotu brīvdabas estrādi.

Adrese: Ošupes iela 1, Galēni, Galēnu pagasts, Riebiņu novads

Mājas lapa: <http://www.visitpreili.lv/lv/turisms/what-to-see/kulturvesturiskie-un-dabas-objekti/galenu-muiza-un-parks>

Koordinātes: 56°28'45.1452" N, 26°50'8.6706" E

Darba dienas nedēļā: Pirmdiena - Svētdiena

Darba sezona: Visu gadu

Autostāvvietas: Ir

